

Upoznati sebe

U POTRAZI ZA SMISLOM

Upoznati sebe

Proškaron;li smo put odgovarali na pitanje – zašto, a sada odgovaramo na pitanje – tko. Želimo naë odgovor na pitanje: „Tko smo?“ ili toënije: „Tko sam ja?“. Ulazeë u mladost, ulazeë u srednjškolsku dob, mladi ëovjek više nego ikada, traži svoj identitet. Nije ti svejedno tko si. Ne želiš biti bilo tko. Želiš pronaë sebe, sreë, mir i zadovoljstvo. Pitanje je, gdje je sreë. Prethodna tema namjerno je ostala nedovršena. Nije dan odgovor na pitanje smisla. To nije zbog toga što ne bi postojao smisao života, veë zato što se treba ëovati prebrzih i površnih odgovora. Najvažnije je poëeti pitati se, zanimati se, tražiti i rasti. Nije potrebno da sve bude jasno, ali je potrebno da ëovjek ima volju tražiti. Veë traženje ukljuëuje dio istine u sebi. Jedna je od definicija ëovjeka da je ëovjek biëe koji pita, koje traži, koje misli. Svaki ëovjek sebe drukëije doživljava. Netko se više voli zabavljati, netko uëiti, netko razmišljati. Netko uživa u glazbi, netko u sportu, netko u novcu. Ipak, pitanje smisla i vlastitog identiteta trebalo bi biti zajedniëko pitanje svih ljudi. Neobiëno je da ëovjek živi a ne pita se, zašto živi. Neobiëno je da ëovjek ima ime i prezime, a ne želi promišljati o sebi. Od bitnih pitanja smisla ne treba bježati. Malo filozofije (ljubavi prema mudrosti) svima može dobro doëi u boljoj kvaliteti života i novim putokazima koje pruža u sadašnjosti i budućënosti.

Veë poëetna filozofija kao uvod u teologiju (znanost o Bogu i ëovjeku) može pomoëi ëovjeku da vidi svoje mogućënosti i granice. Razmišljuë i promatrajuë svijet oko sebe dolazimo do spoznaje da je ëovjek neobiëno biëe. S jedne strane pripada prirodi i zemaljskom, a s druge strane nadilazi prirodu. Po svojoj strukturi ëovjek je sliëan animalnom svijetu, ima nagone. Ëovjek je tjelesno biëe. Međutim, svojim umom (razumom) nadilazi sva druga biëa. Ëovjek je, dakle, razumno biëe. Osim toga, ljudsko je biëe obilježeno društvenošæu. Bez drugih ne može ostvariti sebe. Ëovjek j na taj naën društveno biëe. Ima savjest koja kontrolira njegove nagone, misli, osjeëaje. Ëovjek je u tome smislu moralno biëe. Niti jedna životinja ne može odgovarati za svoje postupke. Ëovjek odgovara zbog razumske savjesti. Konaëno, jedino je ljudsko biëe – religiozno biëe. Za sada nije dokazano da bi ijedna životinja bila religiozna. Religioznost je svojstvena ëovjeku. Biti mudar, uspješan, zdrav i sretan ëovjek znaëi uskladiti sve te oznake ëovjeka kao ëovjeka. Treba uložiti napor, uëiti i raditi na sebi. Treba promišljati, ostaviti vremena za odmor, za molitvu, meditaciju, slušanje sebe i drugih oko nas. Korisno je ëitati vrijedne tekstove, razmišljati nad njima. Katkad je dobra kvalitetna glazba osobito ona koja opušta i sabire misli. Ne treba se iscrpljivati u svakakvim filozofijama i priëama. Treba uživati u životu, uživati u svakome danu koji nam je darovan. Samo jednom imate petnaest godina, ti se dani više neëe vratiti. Doëi æe novi s novim pitanjima.

Pitanja i zadaci:

- Koja je u filozofskom smislu definicija ëovjeka?
- Što je filozofija, a što teologija?
- Po ëemu ëovjek pripada prirodi, a po ëemu je nadilazi?
- Kakva bi trebala biti filozofija života po navedenom tekstu, a kakva po tvome osobnom mišljenju?
- Kako tumaëiš misao J. Zinka (teologa): „Više vrijedi upoznati sebe kakav uistinu jesi nego sve znanosti svijeta. Pred Bogom si bolji ako upoznaš sebe, nego ako ne poznajuë sebe shvaëaš sva kretanja nebesa, sve planete i sve zvijezde, snagu svih biljaka, narav ljudi i životinja. Nema tkao dobra puta u svijet da ne bi od njega bio bolji put do samoga sebe“?

POHVALA SVEZNAJUËEG

Gospodine, proniëeš me svega i poznaješ, ti znaš kada sjednem i kada ustanem, izdaleka ti veë misli moje poznaješ.

Hodam li ili ležim, sve ti vidiš, znani su ti svi moji putevi.

S leđa i s lica ti me obuhvaëaš, na mene si ruku svoju stavio. Znanje to odveë mi je ëudesno, previsoko da bih ga dokuëio.

Jer ti si moje stvorio bubrege, satkao me u krilu majëinu. Hvala ti što sam stvoren tako ëudesno, što su djela tvoja predivna.

Đuđkaron;u moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bjehu ti sakrite
dok nastajah u tajnosti,
otkan u dubini zemlje.

(Ps 139,1-6.13-15)